

форма естетског процеса и може бити описан и представљен и другима – што значи да може да доспе до извесне општости и сâмим тим буде предметом филозофске науке.

Поставља се питање о оправданости строгог раздвајања Кантове *критичке* и *предкритичке* фазе – јер се и у *предкритичкој* фази успоставља јединствена перспектива у односу на чулност и сазнајне принципе, коју ће Кант у *критичкој* фази консеквентно развити, а не напустити.

На разлици између *интуитивног* и *дискурзивног* сазнања – односно разлици између опажаја и појмова - Кант заснива разлику између естетичке и логичке савршености сазнања. Савршеност сазнања је могућа или према законима чулности, или по законима разума: естетичка савршеност тиче се подударана *сазнања са субјектом* и заснива се на чулности, док се логичка савршеност сазнања заснива на подударану *сазнања са објектом*, на општеважећим законима и то кроз а ргиогі норме. Ипак, естетичко сазнање захтева могућност неке врсте субјективно–општег допадања, које не би могло да важи објективно, али субјективно треба да важе за читаво човечанство – то допадање у *Логци* Кант назива *лепотом*, као оно што се допада чулима у *опажању*, *које може да буде предмет неког општег допадања управо зато што су закони опажања општи закони чулности*“. Премда делује да се Кант у *Логци* оштро обрушава на естетику, неопходно је указати на објашњење које он даје: „суштинска естетичка савршеност и јесте она која се, између свију, слаже са логичком савршеношћу и са њом се најбоље даје повезивати“. То објашњење темељи се на разликовање *истински и самостално лепог* од *пријатног*: суштина истински лепог састоји се у *чистој форми*, а пријатно се допада једино у *осећању афицираном спољашњим дражима*, па може бити тек предметом „приватног“ допадања.

Истински лепо као чиста форма може одговарати логичкој савршености, али чак и када одговарају једна другој, чиста естетичка савршеност увек је у извесној опречности са логичком савршеношћу – „разум жели да буде поучаван, а чулност да буде оживљавана“. Кант то објашњава на примеру предавања. Ако је лепо и плитко, допадаће се чулности, а ако је темељно али сувопарно, допадаће се само разуму. На темељу тих објашњења могуће је даље осветлити однос естетичке и логичке савршености, али уз три напомене: прву – да је логичка савршеност основа свих осталих савршености; другу – да је естетичка савршеност која се узима у обзир једино